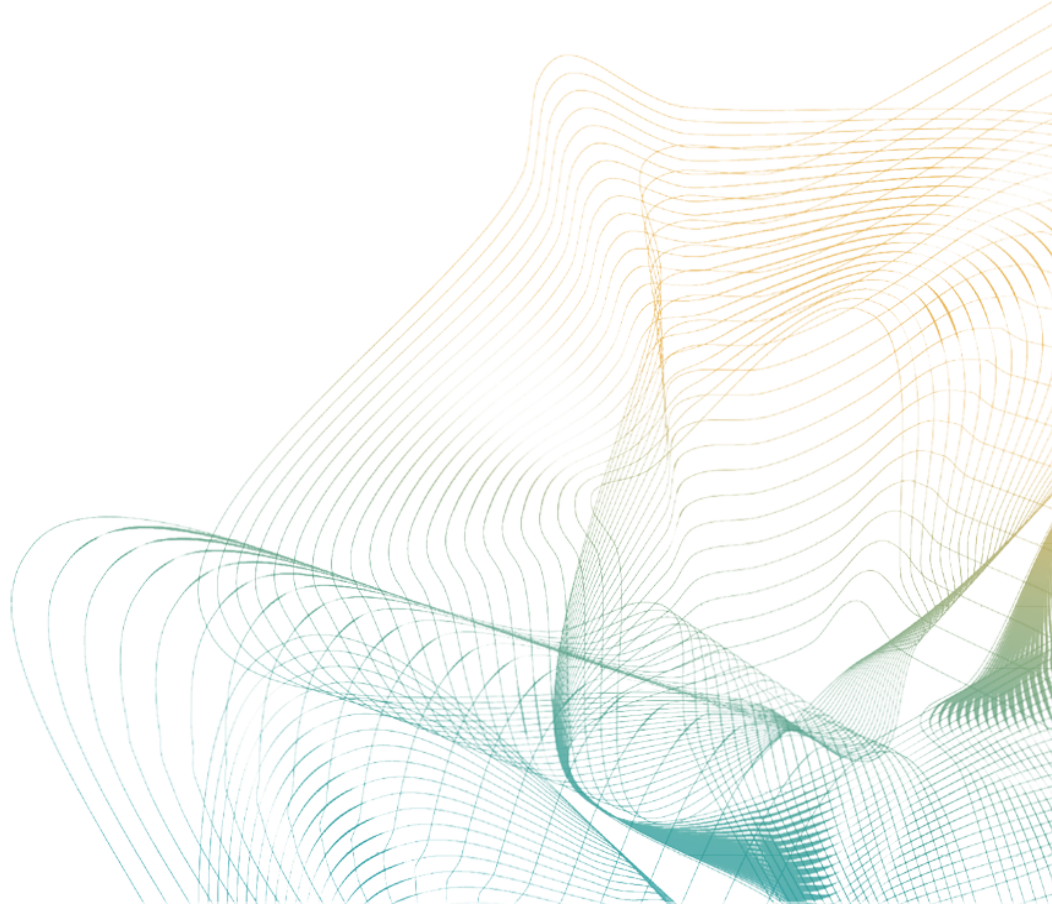

Başkan Murat Uysal'ın Anadolu Ajansına Verdiği Röportaj

15 Temmuz 2019

Merkez Bankası Başkanı olarak atandığınızda yapılan duyuru metninde bazı mesajlar verdiniz. Bu mesajların biri iletişim politikası üzerineydi. “İletişim kanallarının en üst düzeyde kullanılacağı” şeklinde bir taahhütte bulundunuz. Para politikasının iletişimine yönelik ilerleyen dönemde atmayı düşündüğünüz adımlar nelerdir?

Merkez Bankasının fiyat istikrarı doğrultusunda uyguladığı politikaların etkinliği ve hesap verme sorumluluğu açısından iletişim politikaları büyük önem taşımaktadır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), özellikle 2001 yılındaki kanun değişikliğinin ardından kurumsal olarak güçlü iletişim kanalları geliştirmiş ve bu konuya önemli yatırım yapmış bir kurumdur. Yeni dönemde çalışma arkadaşlarımla birlikte bu çabaları daha da ileri götürme gayretinde olacağız. Bankamızın faaliyetleri hakkında kamuoyuyla çeşitli platformlarda etkili, şeffaf ve kapsayıcı bir iletişim kurulmasının hedeflerimize ulaşma noktasında önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum.

Kurumsal şeffaflığımızı artırmaya ve politika iletişimimizi güçlendirmeye yönelik bazı iyileştirme adımlarının üzerinde çalışıyoruz. Bu kapsamda ilk planda gündeme gelebilecek bir kaç uygulamadan bahsedebilirim. Örneğin, para politikası karar alma süreci ve alınan kararların gerekçelerine dair daha fazla bilgi paylaşacağız. Merkez Bankası piyasa işlemlerine ilişkin veri paylaşımımızı güçlendireceğiz. Ayrıca, Merkez Bankası'nın para politikası ve genel konularda yaklaşımına dair çeşitli mecralarda daha sık ve daha somut bilgi paylaşımı da yapacağız. Bunun dışında genel iletişim uygulamaları ile ilgili farklı boyutta hazırlıklarımız da sürüyor. Bu çerçevede, başta ekonomi basını olmak üzere yatırımcılar, finans kuruluşları ve reel sektör temsilcileri önemli paydaşlarımız olmaya devam edecek. Toplumun tüm kesimlerine fiyat istikrarının önemini ve bu süreçte Merkez Bankasının rolünü anlatmaya yönelik faaliyetlerimizi sürdürmeyi hedefliyoruz. Detaylı iletişim çerçevemizi ilerleyen süreçte kamuoyuyla paylaşacağız.

İlk açıklamada fiyat istikrarının yanı sıra finansal istikrar vurgusu da vardı. Bunu nasıl okumalıyız?

Kapsayıcılığı yüksek ve gelişmiş bir finansal sistemin varlığı, para politikası aktarım mekanizmasının sağlıklı işleyişi açısından bir ön koşul niteliğindedir. İktisadi aktörlerin finansmana erişimi, üretim ve ihracat başta olmak üzere dengeli bir makroekonomik görünüm için temel unsurdur. Ayrıca fiyat istikrarı ve finansal istikrarın ayrılmaz bir bütünün parçası olduğunu vurgulamak gerekir. Fiyat istikrarı olmadan finansal istikrar sağlanamaz. Öte yandan finansal istikrarın güçlü olmadığı bir ekonomide fiyat istikrarı kalıcı olmaz. Dolayısıyla biz finansal kesim ve reel sektör etkileşimini yakından izleyerek finansal sistemin sağlığını da gözetmek ve buna yönelik olarak araç setimizi sürekli olarak geliştirmek durumundayız. Önümüzdeki dönemde, finansal istikrara katkı sağlamak amacıyla zorunlu karşılıklar başta olmak üzere tasarrufumuzda bulunan araçları etkin bir şekilde kullanacağız.

Bunun yanı sıra, finansal istikrara dair uzun vadeli yapısal çalışmalara da destek vermeye devam edeceğiz. Alternatif finansman kaynaklarının gelişmesi ve araç çeşitliliğinin artması reel sektör başta olmak üzere hanehalkı ve diğer iktisadi aktörlerin finansman ve tasarruf kararlarını destekleyerek makroekonomik dengelenmeye katkı sağlayacaktır. Bu doğrultuda, sermaye piyasalarının derinleşmesi kapsamında atılacak adımlara Merkez Bankası olarak daha fazla katkı yapmaya devam edeceğiz.

Sizce fiyat istikrarı ve büyüme arasında bir çelişki yok o zaman?

Bu iki kavram çelişmiyor, aksine birbirini destekliyor. Sağlıklı ve kapsayıcı bir büyüme fiyat istikrarının sürdürülebilirliğini güçlendirir. Fiyat istikrarı ise belirsizliği azaltıp faizleri düşürerek büyüme potansiyelini destekler. Özellikle mevcut dönemde enflasyondaki düşüş sürecinin devamlılığının, risk primimizin düşmesi ve ekonomideki toparlanmanın güç kazanması açısından büyük önem taşıdığını değerlendirilmekteyim.

Yeni dönemde para politikası stratejisinde belirgin değişim beklemeli miyiz?

Önümüzdeki dönemde para politikası süreçlerinin tasarımı, başta enflasyon ve iktisadi faaliyet olmak üzere makroekonomik göstergelerin tamamını dikkate alan veri odaklı bir yaklaşım ile hareket edeceğimizi belirtmek isterim. Ek olarak, mikro dinamikleri ve saha bilgilerini de yakından takip etmeye devam edeceğiz. Para politikasının etkinliğini arttırmak adına başta finansal sektör, reel sektör ve kamu kesimi olmak üzere süreçlere girdi sağlayacak tüm taraflarla uyum içerisinde çalışacağız.

Yakın dönem enflasyon gelişmeleri ve yeni dönem para politikası duruşunuz hakkındaki değerlendirmeleriniz nelerdir? Gelecek dönemde para politikası nasıl bir seyir izleyecek?

Para politikası ve alınan diğer tedbirlerin katkısıyla enflasyonun geçtiğimiz Ekim ayından bu yana gerilemekte olduğunu gözlemliyoruz. Ayrıca son dönemde enflasyonun seviye ve oynaklığındaki düşüşle birlikte enflasyon beklentilerinin gerilediğini görmekteyiz. Gerek enflasyon dinamiklerinde gerekse fiyatlandırma davranışlarında bir iyileşmenin başladığı görülmektedir. 2019 yılında maliyet baskılarının azalması ve iç talep koşullarındaki zayıflamanın etkileriyle dezenflasyon sürecinin devam etmesini bekliyoruz.

Bütün bu gelişmeler para politikasında hareket için bir manevra alanı oluşturduğuna işaret ediyor. Bu çerçevede Para Politikası Kurulu açıklanan bütün verileri analiz ederek, ortak akıl ve istişare çerçevesinde uygun kararı verecektir. Elbette enflasyondaki olumlu eğilimin devamını sağlamak için para politikasının temkinli bir duruş sergilemeye devam etmesi önem taşıyor, ancak burada sıklık derecesini nominal değil reel faizler üzerinden tanımlamak daha doğru olur. Enflasyon görünümünü etkileyen bütün faktörleri yakından izleyerek, gerek beklentiler gerekse kendi projeksiyonlarımızı dikkate alan makul bir reel getirinin korunduğu bir çerçeveyi esas alacağımızı ifade edebilirim.

Son dönemde gelişmiş ülke merkez bankalarının para politikası duruşlarında genişleyici yönde beklentiler ön plana çıkmakta. Söz konusu gelişmelerin Türkiye gibi gelişmekte olan ülke ekonomilerine etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Yakın dönemde küresel iktisadi faaliyetin ve dış ticaret eğiliminin önemli ölçüde zayıflaması ve gelişmiş ülke ekonomilerinde enflasyona dair aşağı yönlü risklerin belirginleşmesiyle başta Fed ve Avrupa Merkez Bankası (ECB) olmak üzere gelişmiş ülke merkez bankalarının genişleyici para politikası adımları atacaklarına ilişkin beklentilerin güçlendiğini görüyoruz. Küresel para politikalarında gevşeme yönünde atılacak adımlara ilişkin beklentiler özellikle gelişmekte olan ülke (GOÜ) finansal varlıklarına yönelik talebi ve risk iştahını destekliyor. Bununla birlikte, korumacılık önlemleri ve diğer küresel belirsizliklere dair gelişmeleri yakından takip ediyoruz.

Yurt içi makroekonomik görünüm açısından bakıldığında özellikle büyüme ve ödemeler dengesine ilişkin değerlendirmeleriniz nelerdir?

Son dönemde açıklanan veriler iktisadi faaliyette toparlanma eğiliminin sürdüğüne işaret ediyor. Toparlanma eğiliminde özel tüketim ve kamu harcamalarının yanı sıra net ihracatın da önemli bir katkı sağladığını görmekteyiz. Küresel büyüme görünümündeki zayıflamaya rağmen gerek mal ticareti gerekse turizm ve taşımacılık hizmetleri artış eğilimini korumakta. Türkiye'nin dünya ihracat pazarındaki payının 2013 yılından beri artış eğiliminde olması rekabet gücümüzde bir iyileşme olduğunu gösteriyor. Söz konusu gelişmelerin etkisiyle cari dengede de hızlı bir iyileşme görmekteyiz. Yılsonunda cari dengenin sifıra yakın gerçekleşmesini bekliyoruz.

Son dönemde rezerv yeterliliği konusu gündemde yer alıyor. Rezervleri artırma planlarınız var mı?

Yakın dönemde gerek cari açığın kapanması gerekse kısa vadeli borçluluğun azalma eğilimine girmesi rezerv yeterliliği göstergelerinde bir miktar iyileşme sağladı. Bununla birlikte, uygun koşulların oluşması kaydıyla dışsal şoklara karşı bir sigorta niteliğinde olan uluslararası rezervleri artırma yönündeki niyetimizi koruyoruz. Mevcut durumda zaten reeskont kredileri aracılığıyla rezerv biriktirme imkanımız var. Öte yandan enerji ithalatçısı kamu kuruluşlarına yapılan döviz satışları ise rezervleri azaltıcı etki yapmakta. Önümüzdeki dönemde küresel konjonktür ve sermaye akımlarının seyrine bağlı olarak, rezervlerimizi güçlendirmek amacıyla mevcut araçlarımızda revizyona gidebiliriz.

8 Temmuz tarihinde TBMM'ye gönderilen yeni torba yasa taslağında yer alan Merkez Bankası ile ilgili hususlar hakkında yorumlarınız nelerdir?

İlgili yasa taslağında, Merkez Bankası ile ilişkili olarak zorunlu karşılıklar, finansal kuruluşlardan yüksek frekanslı veri temini ve ihtiyat akçesi olmak üzere üç temel başlıkta düzenlemeler öngörülmektedir. Zorunlu karşılıklarla ilgili düzenlemeyle Merkez Bankasının bilanço içi ve bilanço dışı uygun görülen kalemleri de dikkate alacak şekilde zorunlu karşılıklar kapsamında yetki alanı genişletilmektedir. Söz konusu değişiklikte birlikte Merkez Bankasının para politikası araç seti genişleyecek ve finansal istikrara sağlayabileceği katkı artacaktır. Benzer şekilde, yüksek frekanslı verilere erişim imkânı Merkez Bankasının bilgi setini güçlendirerek yeni dönemde benimseyeceği veri odaklı para politikası karar süreçlerini destekleyecektir. Son olarak, ihtiyat akçesiyle ilgili düzenleme aracılığıyla mevzuat altyapısı Türk Ticaret Kanunu ile uyumlaştırılmaktadır.

Fitch de not düşüşünde Merkez Bankası bağımsızlığına vurgu yaptı. Sizin bu konudaki görüşünüz nedir, paylaşabilir misiniz?

Bu kavram üzerinde değerlendirme yaparken amaç ve araç bağımsızlığını birbirinden ayırmak gerekir. Merkez Bankası bağımsızlığı ile kastedilen araç bağımsızlığıdır. Bu da merkez bankasının verilen görevleri yerine getirirken kullanacağı araçlar ve yöntemi kendi inisiyatifi ile belirlemesi anlamına gelir. Araç bağımsızlığı konusu Merkez Bankası Kanunu çerçevesine net olarak tanımlanmıştır. Buna göre Merkez Bankasının kendine verilen görevleri yerine getirmek için para politikası araçlarını belirleme ve uygulama yetkisi bulunmaktadır. Bu çerçevede herhangi bir değişiklik söz konusu değildir.

Röportajı sonlandırmadan önce, Basın ile tanışma toplantısı demiştiniz, ne zaman planlıyorsunuz?

Göreve gelir gelmez en çok yapmak istediğim bu buluşmaydı. Medyanın iletişimimizdeki rolünü çok önemsiyorum. Ancak, çok yoğun bir tempo ile başladım. PPK toplantı tarihimiz yaklaşıyor, ardından Enflasyon Raporumuz var. Değerli basın mensuplarımızla bankamızda düzenleyeceğimiz Enflasyon Raporu basın toplantımızda buluşmayı planlıyoruz